

DOSSIER TURNMISBRUIK

■ TURNCOACH GERRIT BELTMAN

Hij werd vaak van ontoelaatbaar gedrag beschuldigd. Niet eerder deed hij zo een boekje open. 'Het is op geen enkele manier goed te praten.'

■ SPORTPSYCHOLOOG KARIN DE BRUIN

Ze staat (ex-)turnsters bij in haar praktijk. 'In essentie is er niets veranderd. Wat toen gebeurde, gebeurt nog steeds. Treurigstemmend.'

■ TURNSTER

'Ik voelde mijn eigen grenzen niet meer aan. Zo erg dat ik opgebrand en uitgeput was toen mijn lijf – godzijdank – ermee ophield.'

Topcoach opent de beerput: 'Ik sloeg door'

Gerrit Beltman werd al eerder beschuldigd van onmenselijke trainingsmethoden. Hij mishandelde en vernederde jonge topturnsters, en is net als andere trainers nog steeds werkzaam als coach. De Koninklijke Nederlandse Gymnastiek Unie (KNGU) greep en grijpt nauwelijks in. En dat wringt. Hoe konden wanpraktijken tot de dag van vandaag voortduren? „Over pedagogiek werd niet gesproken.”

Marco Knippen
m.knippen@mediahuis.nl

Over de turnsport hangt een donkere sluier. (Seksueel) grensoverschrijdend gedrag lijkt de norm te zijn en is aan de orde van de dag. Ook in Nederland.

In 2011 traden vier turnsters van de 'gouden generatie' met ontboezemingen naar buiten. Ze deden hun beklag over het trainingsklimaat en spraken van fysieke en mentale mishandeling. De beschuldigingen waren gericht aan twee trainers: naast Gerrit Beltman ook oud-bondscoach Frank Louter. In maart 2013 volgde het boek 'De onvruchte oefening' van Stasja Köhler en Simone Heitinga, dat een onthutsend inzicht geeft in Beltmans werkwijze.

Verjaring

Vandaag doorbreekt Beltman in deze krant het stilzwijgen en geeft hij volmondig zijn fouten toe. 'Ik sloeg door,' erkent hij. Hij wil dat de beerput wel helemaal opengaat: andere trainers waren ook schuldig en de bond doet en deed weinig. De turnsters doen een boekje open (p. 14-15) over wat hen is overkomen, vaak met huiveringwekkende details.

De beide coaches raakten inder tijd tijdelijk hun trainerslicentie kwijt. De tegen Beltman ingebrachte zaken werden geseponneerd vanwege verjaring en gebrek aan onweerlegbaar bewijs.

De toenmalige KNGU-voorzitter Jos Geukers bood publiekelijk zijn excuses aan. Er werd een 'tienpuntenplan' opgesteld om wantoestanden in de toekomst te voorkomen, een plan dat aansloot bij het landelijke programma 'Naar een veiliger sportklimaat' van het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport. Turntrainers moesten voor-

taan bij een aanstelling de NL Coach-beroepscode tekenen. Maar het grensoverschrijdend gedrag hield aan en beperkte zich niet tot de twee coaches, een conclusie die in de wetenschappelijke rapportage 'Turnonkruid: gemaaid maar niet gewied' uit januari 2015 werd onderschreven.

Vorig jaar bracht de KNGU een onderzoeksrapport van het Instituut Sport Rechtspraak over SV Pax Haarlemmermeer naar buiten, over 'een aantal specifieke situaties waarin sprake is geweest van grensoverschrijdend c.q. ongewenst gedrag', in de periode van mei 2017 tot januari 2018. Die uitkomsten wekten verbazing bij turnsters, ouders van slachtoffers en vertrokken coaches.

Structureel

Onderzoek van deze krant wees uit dat het grensoverschrijdend gedrag bij SV Pax Haarlemmermeer – inmiddels door de KNGU aangewezen als landelijk steunpunt – een structureel karakter had en zich niet beperkte tot het genoemde tijdvak, waarbij de beschuldigingen bestonden uit verbale intimidatie, mentale beïnvloeding, het aanwakkeren van eetproblematiek en het negeren van medische protocollen rond blessures.

Hoofdcoach Patrick Kiens, de cultuurbepaler binnen de club, is nog altijd bij het huidige olympische traject betrokken. Voor een andere coach die in het verleden met grensoverschrijdend gedrag in verband is gebracht, geldt hetzelfde.

Dinsdag maakte de KNGU, die sinds vorig jaar werkt met 'Het pedagogisch ABC', bekend een onafhankelijk onderzoek doen naar grensoverschrijdend gedrag in de Nederlandse gymnastiek. Aanleiding is de Netflix-documentaire 'Athlete A' en de verhalen over misbruik die daardoor loskwamen.

De beschuldigingen bestonden uit verbale intimidatie, het aanwakkeren van eetproblematiek en het negeren van protocollen rond blessures

De Netflixserie gaat over het misbruikschandaal in de Amerikaanse turnwereld. Teamarts Larry Nassar werd in de zomer van 2017 veroordeeld tot 175 jaar celstraf voor het misbruiken van tientallen turnsters, onder wie viervoudig olympisch kampioene Simone Biles.

De gymnastiekunie roept sporters en clubs op om zich te melden en hun ervaringen te delen. „Maar tegelijkertijd moeten we ook kritisch naar onszelf blijven kijken: doen we als bond de juiste dingen? Dit is echt een langlopend proces, waar constante kritische toetsing nodig is”, aldus directeur Marieke van der Plas.

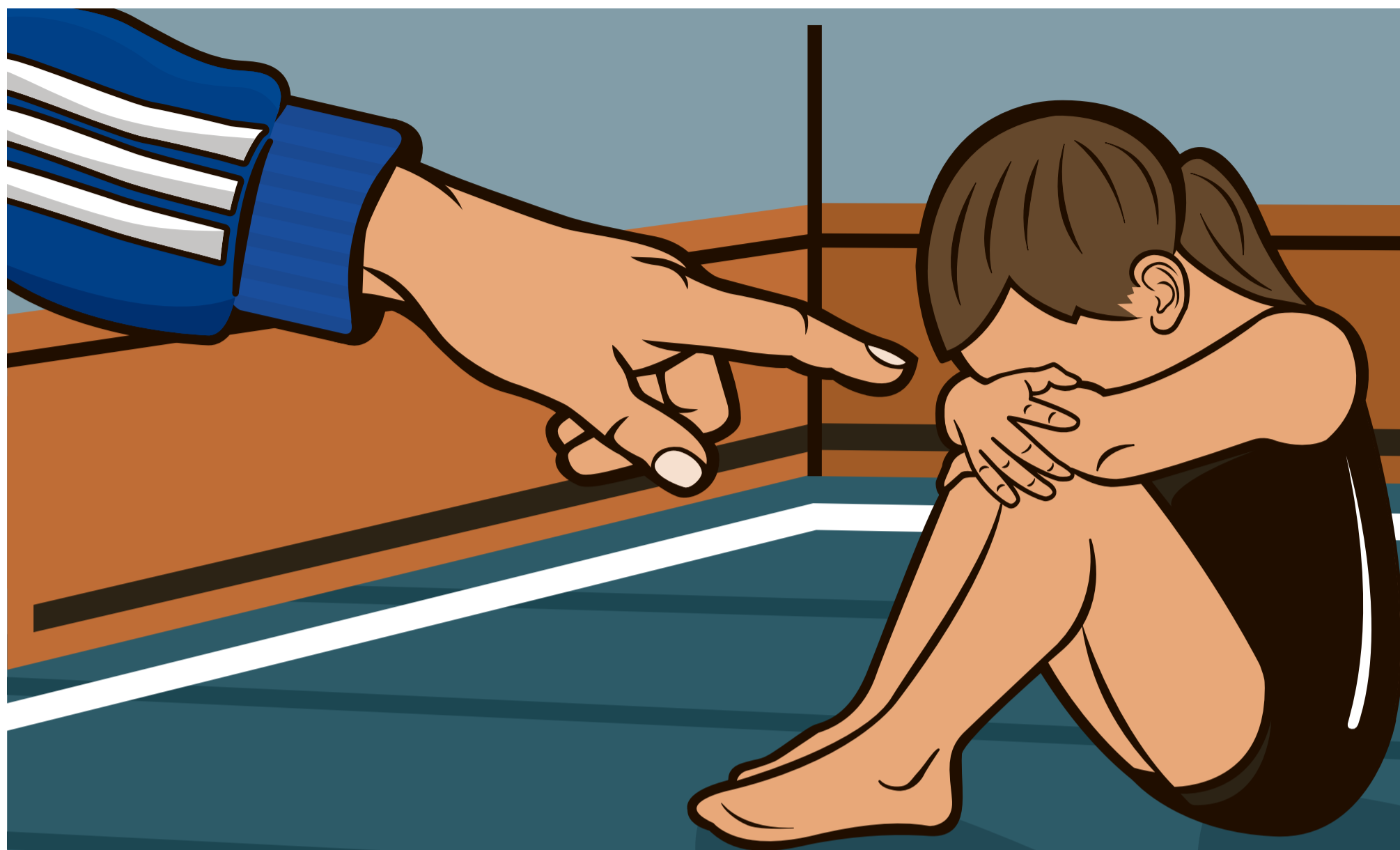
In 2019 werd, als het om de turnsport betreft, volgens de KNGU vier keer contact opgenomen over seksuele intimidatie en 38 keer over andere vormen van grensoverschrijdend gedrag. Bij het ISR loopt momenteel één onderzoek: naar seksuele intimidatie rondom een trainer in de breedtesporttak.

Verantwoording

Deze krant heeft afgelopen maand onderzoek gedaan naar grensoverschrijdend gedrag in de turnsport. De identiteit van de tien turnsters is bij de hoofdredactie bekend. Onder hen bevinden zich WK-deelnemers, EK-gangers en Nederlands kampioenen. De uitlatingen zijn, waar mogelijk, gecontroleerd en getoetst. Ook is gesproken met ouders, en is informatie ingewonnen bij coaches die niet in de beschrijvingen voorkomen maar gebeurtenissen van dichtbij hebben gezien. Bovendien is inzage verkregen in klachtdossiers, verslagen van een tuchtzaak, briefwisselingen van ouders met trainers, mail- en appconversaties. Er is bewust voor gekozen om directe verwijzingen naar trainers, coaches en clubs weg te laten, omdat de wanpraktijken zich niet alleen tot hen of de bewuste locaties vereng(d)en.

Meldpunt

Bent u slachtoffer van grensoverschrijdend gedrag en wilt u uw ervaring delen? Mail naar sportmisstanden@mediahuis.nl. Meldingen zijn vertrouwelijk, zonder toestemming volgt geen publicatie.

ILLUSTRATIE JORIS DE HAAN

Hij is de verpersoonlijking van het grensoverschrijdend gedrag in het Nederlandse turnen. Terrecht, zo stelt Gerrit Beltman, 'want het gedrag wat ik vertoonde, is op geen enkele wijze goed te praten'. Daarom trekt hij het boetecleed aan. Maar er zit hem ook iets dwars. Waar Beltman zich aan stoort, is het gebrek aan volledige openheid over de misstanden door de Nederlandse gymnastiekunie KNGU. „Ik was, en ben, niet de enige – integendeel. De kans dat je als turnster – en dan praat ik over de topsportkant – getraumatiseerd uit de strijd komt, is groter dan dat je onbeschadigd blijft.”

Beltman (64) kan het weten. Sinds het begin van de jaren tachtig is hij als coach in de sport actief en inmiddels is hij een gevestigde naam. Hij werkte met olympiërs, WK-deelnemers en EK-gangers, staat aan de basis van de Nederlandse opmars in het internationale turnen en verlegde nadien zijn vizier naar het buitenland: België (Vlaanderen), Canada, weer België (Wallonië) en momenteel Singapore. Zo leidde Beltman Renske Endel op, tot een jaar voordat de Noord-Hollandse in 2001 in Gent op het toetstel brug vicewereldkampioene werd.

Endel, eveneens de nummer twee van Europa in 2002, was echter ook slachtoffer van zijn schrikbewind, net als onder meer haar voorgangsters Stasja Köhler en Simone Heitinga, het tweetal dat in 2013 op indringende wijze in het boek 'De onvrije oefening' de jarenlange onderdrukking beschreef.

U mishandelde turnsters fysiek, intimideerde, negeerde, isoleerde, manipuleerde en zette de turnsters dagelijks op de weegschaal. Stelselmatig. Dat zijn geen misselijke aantijgingen. „Ik schaam mij diep. Nooit heb ik bewust de intentie gehad om te slaan, om te schelden, te kwetsen of te kleineren, om ze monddood te maken, om constant denigrerende opmerkingen over het gewicht te maken. Maar het gebeurde wél. Ik sloeg daarin door, dacht dat het de enige manier was om een topsportmentaliteit te kweken. Ik verwijt mezelf dat ik tekort ben geschoten.”

Er was geen moreel kompas, blijikbaar? „Ik was gedreven, bezeten zelfs. Ik wilde per se winnen, ten koste van alles.

Dat is geen rechtvaardiging, excuus of verzachtende omstandigheid, maar slechts een verklaring. Een gebrek aan sociaalpedagogische kennis zal mij wellicht hebben opgebroken.”

Waarom dacht u dat dit de juiste handelwijze was?

„Toen ik begon, stelde het turnen in Nederland niet veel voor. Ik had geen referentiekader, keek naar het buitenland en dan vooral naar Oost-Europa. Daar kwamen de kampioenen vandaan. Ik kopieerde de aanpak, waarin het er niet zachtzinnig aan toe ging, klakkeloos. Dat is naïef en laakbaar natuurlijk, maar ik meende er goed aan te doen.

Dus stelde ik me spijkerhard op. Mijn wil was wet, tegenspraak dulde ik niet. Ik deed geen con-

„Ik dacht dat het de enige manier was om een topsportmentaliteit te kweken. Ik verwijt mezelf dat ik tekort ben geschoten”

cessies en sloot geen compromissen.”

Hoe kon u dit voor zichzelf legitimeren?

„Ik zag mijn fouten niet in, realiseerde mij te weinig dat ik over de schreef ging. Om mij heen zag ik het immers ook gebeuren. Ik stond niet stil bij de scherpe kantjes. De prestaties gingen vooruit, dus maakte ik mezelf wijs dat het de juiste manier van doen was.”

Zag u niet wat het met turnsters deed, tot welke trauma's het leidde?

„Ik zag ze niet als individuen, maar behandelde ze als een gebruiksvoorwerp, besef ik nu. Ik wilde naar de Olympische Spelen. Ik aasde op medailles bij WK's en EK's. Die doelen heiligden alle middelen. Het ontging mij dat ik hun talent daarvoor misbruikte. Ik had geen oog voor de andere kant

Gerrit Beltman, in 2005.

van de medaille, vroeg mij niet af: is dit wat zij ook willen?”

Wanneer kwam het besef dat u alle perken te buiten ging?

„Toen Renske Endel van de ene dag op de andere zei: 'Ik ga bij je weg'. Ik had het niet zien aankomen, schrok me kapot, dacht: huh, we zijn toch samen een missie aan het najagen?”

De breuk zette me aan het denken. Al ging de kentering niet vanzelf. Daar is een periode van zelfreflectie aan voorafgegaan. De transformatie kostte tijd.”

Hoe konden de wanpraktijken uiteindelijk zo lang voortduren?

„In die eerste decennia ben ik nooit terechtgewezen. Niemand nam de moeite om diepgaand met mij van gedachten te wisselen, laat staan te schetsen hoe het wel moet en mij bruikbare handvatten te geven.

Vanuit de bond ontbrak het aan

corrigerend vermogen, over pedagogiek werd niet gesproken. Was iemand met kennis van zaken maar de confrontatie aangegaan en had-ie gezegd: 'Zeg vriend, zo doen we dat niet'.

Pas later, toen ik in het buitenland werkte, kreeg ik een spiegel voorgehouden. En werd ik uitgedaagd transparant te zijn. Onder meer doordat trainingen, zoals in Canada, vrij toegankelijk waren voor ouders en mij te verstaan werd gegeven dat ik duidelijker moest gaan communiceren.”

Waar heeft dat toe geleid?

„Ik sta er anders in nu. Het gaat niet langer om mij, maar om de turnsters. Ik faciliteer hen, sta hen bij. Op jonge leeftijd leg ik ze uit wat nodig is, op oudere leeftijd adviseer ik ze – een belangrijk nuanceverschil. Het is hún carrière, ik wijs ze voornamelijk de weg.

Het resultaat doet er voor mij tegenwoordig minder toe, het gaat er vooral om dat de turnsters voldoende hebben in wat ze bereiken. Dus als ze eens een dagje vrij willen zijn, voor bijvoorbeeld een verjaardagsfeestje, dan is dat bespreekbaar – want die ene dag maakt niet het verschil in nadelig opzicht. En bij een pijnlijke grimas of tranen informeer ik wat er aan de hand is, vanuit een positieve grondhouding. Emoties hebben immers een achterliggende reden.

Uit die wisselwerking haal ik mijn plezier en motivatie, terwijl vroeger slechts sportief succes voor genoegevoering zorgde. Ik was destijds afgestompt geraakt, voelde me eenzaam en onthemd.

Buiten hun schuld om hebben de turnsters zich waarschijnlijk ook

'Ik zag turnsters niet als individuen, maar behandelde ze als **gebruiksvoorwerp**'

'Ik was bezeten en ik was niet de enige'

verlaten gevoel. Dat valt de ouders niet aan te rekenen, zij zijn door mijn toedoen buitenspel gezet. Mij treft blaam.”

Wat is eigenlijk de reden dat u juist nu de publiciteit zoekt?

„Ik kan de klok niet terugzetten, maar ik kan wel proberen een bijdrage te leveren aan een veiliger klimaat. Want aan de voorkant is het nog altijd niet goed geregeld, blijkt in andere landen maar dus ook hier in Nederland. De kans op beschadiging is te groot.

Het klopt dat turnsters uitermate doelgericht kunnen werken en op jonge leeftijd meer pijn kunnen verdragen dan jongens. Maar dat moet zich niet vertalen in onnodig pijnigen.

Deze sporters beginnen heel jong, slaan een belangrijk deel van hun jeugd over. Dat is nogal een opoffering. Het plezier en de passie dienen daarom voorop te staan, in ieder geval tot aan de puberteit. Trainen moet op een speelse wijze gaan. Er moet gedoseerd worden. En we moeten ons afvragen of het gewenst is om op zo'n jonge leeftijd al circa dertig uur met ze in de zaal te staan. Die omvang dient wellicht pas in een later stadium te worden gedraaid.

Het systeem moet daarvoor de schop, een cultuurverandering is bittere noodzaak. De boog kan niet van kleins af aan gespannen zijn, dat lukt een burn-out of blessureleed uit.

Het gaat erom dat ze pas als senioren volledig ontwikkeld zijn, niet eerder. We moeten af van dat verstikkende prestatieklimaat, van de afrekencultuur op te jonge leeftijd.”

„Wat ik heb gedaan, is onverteerbaar. Ik denk vaak: verdomme, waarom was ik een van die klootzakken?”

Snapt u dat oud-turnsters, slachtoffers van uw gewraakte aanpak, vinden dat u niet meer in de turnzaal thuishoort?

„Dat begrijp ik donders goed, vanuit hun perceptie. En in zekere zin hebben ze volkomen gelijk. Trainen moet op een speelse wijze gaan. Er moet gedoseerd worden. En we moeten ons afvragen of het gewenst is om op zo'n jonge leeftijd al circa dertig uur met ze in de zaal te staan. Die omvang dient wellicht pas in een later stadium te worden gedraaid.

Het systeem moet daarvoor de schop, een cultuurverandering is bittere noodzaak. De boog kan niet van kleins af aan gespannen zijn, dat lukt een burn-out of blessureleed uit.

er bewust voor.

„Wat mij dwarszit, is dat een andere coach en ik er telkens worden uitgelicht. Dat doet geen recht aan de onwenselijke situatie.

Er waren, en zijn, meer coaches die zich hetzelfde (hebben) gedragen. Ik stond naast ze in de zaal, zag dat zij hetzelfde deden waarvan ik nu doordrongen ben geraakt: psychische en fysieke geseling.

Een van hen is bijvoorbeeld nog altijd bij het huidige olympische traject betrokken. Diegene heeft zich niet hoeven te verantwoorden. Binnen de bond is men op de hoogte, maar er is geen actie op ondernomen. Dat wringt en frustreert me.”

De KNGU stelt daarentegen het voortouw te willen nemen in een wereldwijde cultuurverandering.

„Ik wil graag geloven dat de intenties goed zijn. Maar als de turnsport, zoals KNGU-directeur Marieke van der Plas onlangs in een interview zei, in z'n totaliteit door een pedagogische wasstraat moet, dan dien je eerst je eigen wasje te draaien. En dat is tot nu toe niet gebeurd. Volledige openheid van zaken is nooit gegeven en zittende coaches wordt nog altijd de hand boven het hoofd gehouden. Ik vind dat een verkeerd signaal en niet kunnen.

Wil je als organisatie die voortrekkersrol vervullen, dan zul je toch echt eerst intern schoon schip moeten maken. Anders is het symboolpolitiek en louter voor de bühne.”

De publiciteit opzoeken rijt oude wonden open. Toch kiest u

Reactie Renske Endel, Stasja Köhler en Simone Heitinga:

Door te stellen dat het nooit zijn intentie was, zwakt Gerrit Beltman zijn onmenselijke gedrag af. Hij was niet spijkerhard, maar verknijpt.

Elke vorm van empathie ontbrak. Anders had zijn wreedheid ook niet ruim dertig jaar voortgeduurd.

Dat het aan de cultuur lag, is onjuist. Beltman was de cultuur,

hij zette de toon in Nederland. Anderen volgden zijn voorbeeld (maar zijn wél verantwoordelijk voor hun grensoverschrijdende gedrag).

De spijtbetuiging, die wij niet zo ervaren, is bovendien te specifiek aan ons gericht. Wij zijn niet de enige slachtoffers, integendeel. Vele andere meisjes trof hetzelfde lot.

Sportpsycholoog: het gebeurt nog steeds

Vanuit de hulpverlening luidt sportpsycholoog Karin de Bruin de noodklok. Zij ziet in haar praktijk wat de gevolgen voor de turnsters zijn.

De Bruin staat turnsters bij die slachtoffer zijn van (seksueel) grensoverschrijdend gedrag. Ze promoveerde in 2010 op het onderwerp eetproblemen in de sport. „Ik zit nu twintig jaar in het vak. In essentie is er niets veranderd. Wat toen gebeurde, heeft nog steeds plaats. Dat is een treurigstemmende constatering.”

Op dit moment heeft De Bruin ook een turnster in behandeling.

„Het gaat van generatie op generatie, geen lichting ontspringt de dans. Het is een ontluisterend beeld, net als de eetproblematiek die er vaak mee gepaard gaat. Uit mijn onderzoek bleek dat zo'n 50 procent van de turnsters in het topsegment met een eetstoornis kampt; dan is er waarschijnlijk sprake van onder-rapportage. Hongerdiëten zijn eerder regel dan uitzondering.”

Met de mond belijden de huidige bondsbestuurders mooie woorden, maar die blijken weinig waard, meent zij. „Op papier wordt grensoverschrijdend gedrag aangepakt, door de turnbond maar ook door sportkoepel NOC NSF en het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport. Er zijn protocollen, maar

met die richtlijnen en gedragsregels is de kous af. In de praktijk zie je er niets van terug.”

Loyaliteitsconflict

Misstanden aan de kaak stellen, is lastig, benadrukt De Bruin. „Er heerst een angstcultuur, bij de turnsters is sprake van een loyaliteitsconflict en deze meisjes wordt aangepraat dat het allemaal aan henzelf ligt. In een situatie dat de sociaal-emotionele ontwikkeling al is verstoord, wreekt zich dat. Daarnaast worden klokkenluiders als *persona non grata* bestempeld. Zij worden eruit gewerkt, staan buitenspel, opereren dan in de marge.”

Het Centrum Veilige Sport Nederland (CVSN) is het meldpunt voor seksueel misbruik en ander grensoverschrijdend gedrag; het Instituut Sport Rechtspraak (ISR) onderzoekt meldingen en klachten en tuchtrechtelijke uitspraken. „Liever zeg ik wat anders, maar sporters die bij mij komen ontraad ik naar het ISR te stappen. Veelal wordt er niets mee gedaan of leidt het tot seponering. Het slachtoffer wordt dan extra leed berokkend. We noemen dat hertraumatisering. In doorverwijzing naar het CVSN ben ik minder terughoudend, al heb ik daar ook ambivalente gevoelens. Van sporters vernem ik dat zij zich daar niet altijd even goed gevoeld of geholpen voelen.”

TOOS paul kusters
toosenhenk.nl

MONDKAPJES VERPLICHT IN SOMMIGE GEMEENTEN

René Dijkstra

Turn het turnen!

Het nu volgende citaat komt uit een studie waarop een van mijn medewerkers aan het lectoraat Jeugd en Opvoeding aan de Haagse Hogeschool in 2016 promoveerde en is opgetekend uit de mond van de directeur van een gymnastiekvereniging. „Veel coaches hebben een gespleten persoonlijkheid. Als ze in de gymzaal zijn houden ze er andere waarden en normen op na dan daarbuiten. Ze zouden tegen hun eigen kinderen nooit schelden en schreeuwen maar op het moment dat ze hun coach-kleren aandoen, worden schelden en schreeuwen normaal gedrag. Ze weten dat dat niet oké is: anders zouden ze de gordijnen en deuren niet dicht houden.” De studie naar de cultuur van bestuur en gedrag van gymnastiekverenigingen en daarin werkzame coaches werd uitgevoerd in opdracht van Koninklijke Nederlandse Gymnastiek Unie (KNGU) en de stichting Veilig Sportklimaat (VSK) en kreeg als veelzeggende titel mee: *Turnonkruid: Onderzoek naar het dames (sub)turntopsportklimaat*. Het rapport van de studie waarvoor bestuurders, coaches, turnsters en ouders zijn geïnterviewd, is bepaald geen opwekkende leesstof. Alles wat er de afgelopen twee weken recent naar buiten is gekomen over de psychologische mishandeling van topturnsters in spe staat er al in. Zo wijzen meerdere directeuren erop dat coaches absolute controle over hun pupillen nastreven en het niet pikken als die tegen hun ouders klagen over hoe ze behandeld, afgebeekt, gekleinereerd of gestraft worden: „Als de ouders zich daarover komen beklagen, krijgt de pupil er vervolgens van de coach van langs. 'Je vertelt die dingen niet tegen je ouders. Wat we doen of zeggen hier, blijft hier en dat deel je niet met je moeder'. Dan wordt ze uitgescholden, voor de hele groep ten schande gezet of moet buiten de groep haar oefeningen doen. Je weet dan dat dit meisje thuis nooit meer iets durft te zeggen. Dat is wat we noemen totale controle.”

Maar waarom is daar vier jaar geleden niets over naar buiten gekomen? Het antwoord: de opdrachtgevers wilden dat per se niet. De onderzoekers zagen zich daardoor beperkt tot publicaties in internationale wetenschappelijke tijdschriften. Met als voorspelbaar gevolg dat er in de Nederlandse media geen aandacht aan is besteed. De wrange conclusie hieruit is dat het onafhankelijke onderzoek dat de KNGU naar aanleiding van de recente commotie heeft aangekondigd, allang gedaan is. Ik kan niet beoordelen in hoeverre men zich bij de Unie binnenshuis iets van het rapport heeft aangetrokken. Maar van haar mag worden geëist Turnonkruid nu vrij te geven. Want de discussie in de media dreigt volstrekt de verkeerde kant op te gaan door enkel coaches persoonlijk als barbertjes publiekelijk op te hangen.

De twee boven gegeven citaten maken duidelijk dat de bestuurders wisten hoe het er toe ging maar niet hebben ingegrepen. Ook voor hen was winnen het doel dat alle middelen heiligde. Inclusief de ontwrichting van de psychologische ontwikkeling van jonge meisjes. Om dat te voorkomen beveel ik aan dat vanaf nu bij trainingen altijd een psycholoog aanwezig is die kan ingrijpen als de trainer emotionele uitgluijers dreigt te maken.

KNGU trof in 2016 schikking met oud-bondscoach

Turnbond kocht Frank Louter af

Marco Knippen

Beekbergen ■ De Nederlandse gymnastiekunie (KNGU) is in de zomer van 2016 een schikking overeengekomen met Frank Louter, de in 2014 van grensoverschrijdend gedrag beschuldigde ex-bondscoach die momenteel opnieuw onder vuur ligt. De toewijzing van een door hem ingediende schadeclaim voor 'reputatieschade', ter hoogte van 50.000 euro en - volgens Jos Geukers - voor 'een zeer substantieel deel van dat bedrag' afgekocht, leidde het vertrek van de bondsvoorzitter in.

Louter werd in 2011 door zijn oud-pupillen Verona van de Leur, Suzanne Harmes en Gabriëlla Wammes beticht van slaan, kleineren, vernederen en uitschelden. De pas aange-treden Geukers liet zich vervolgens publiekelijk negatief uit over de voormalig bondscoach uit Schoorl, die op dat moment werkzaam was bij de Zoetermeerse club Pro Patria.

Louter stapte daarop in maart 2013 naar de rechter, die in een kort geding oordeelde dat Geukers onrechtmatig had gehandeld. Diens uitspraken werden niet gestaafd door onderzoek. Tot een toewijzing van een vordering kwam het daarentegen niet en een bodemprocedure bleef uit.

Pleitbezorger

De in 2011 aangetreden Geukers had zich toen reeds als pleitbezorger opgeworpen van repressieve maatregelen tegen trainers die over de schreef gingen, onder wie Louter, Gerrit Beltman en Esther Heijnen. Hij stelde zich tot doel om onder

meer trainerslicenties te kunnen afnemen, kwam in botsing met Louter, maar stuitte ook op weerstand bij medebestuurders. Zij stonden een voorzichtigere koers voor, met slechts oog voor preventie. Geukers werd intern verweten dat zijn morele kompas 'te zuiver stond afgesteld'.

In de zomer van 2016 diende Louter alsnog een schadeclaim bij de KNGU in. Dit was tegen het zere been van Geukers. De bondsvoorzitter weigerde over de brug te komen, uit 'moreel-principiële overwegingen' naar betrokken turnsters en ouders'. Hij dreigde met onmiddellijk aftreden als een deal werd gesloten. „Ik was van mening dat onder geen beding wangedrag en ontoelaatbare praktijken geldelijk beloofd konden worden.”

Buiten schot

Afgelopen woensdag maakte de KNGU bekend het topsportprogramma voor de vrouwen op te schorten, als reactie op de bekendmaking van turncoach Gerrit Beltman en de getuigenissen van tien turnsters in deze krant over stelselmatige misstanden. Bondscoach Gerben Wiersma en bondstrainer Vincent Wevers, beiden hier ook mee in verband gebracht, werden op non-actief gezet. Louter, die als privétrainer eveneens bij de Nederlandse selectie is betrokken, bleef daarentegen buiten schot. Net als overigens de ook van laakbaar gedrag betichte choreograaf Patrick Kiens, die als hoofdtrainer aan SV Pax Haarlem meer is verbonden.

Louter, die zich van commentaar onthoudt, is nu als clubtrainer actief bij TON Almelo. Zijn pupillen Laura de Witt en Sara van Disseldorp maken deel uit van de nationale ploeg die zich heeft gekwalificeerd voor de Olympische Spelen in Tokio in 2021.

Bondscoach Frank Louter (r.) praat met de vrouwen van de turnploeg die in 2001 de vijfde plaats behaalde in het landenklassement op het WK turnen in Gent in België. FOTO ANP/HH/TOUSSAING KLUITERS

'billijke schadeloosstelling'. Geukers deed dat niet, trok zijn kandidaatstelling in en is sindsdien niet meer betrokken bij het turnen. De afgelopen week zocht Geukers desondanks weer de publiciteit. Hij liet weten voorstander te zijn van (terugbetaling van) psychologische nazorg aan beschadigde turnsters. Ook is hij van mening dat schadevergoeding voor immateriële schade op zijn plaats is. Bovendien riep hij op het aangekondigde onafhankelijk onderzoek naar de turncultuur niet te verengen tot de periode vanaf 2013 en zich niet alleen tot de topsport te richten, maar 'ook de bovenkant van de breedtesport in de doorlichting mee te nemen'.

Buitem schot

Afgelopen woensdag maakte de KNGU bekend het topsportprogramma voor de vrouwen op te schorten, als reactie op de bekendmaking van turncoach Gerrit Beltman en de getuigenissen van tien turnsters in deze krant over stelselmatige misstanden. Bondscoach Gerben Wiersma en bondstrainer Vincent Wevers, beiden hier ook mee in verband gebracht, werden op non-actief gezet. Louter, die als privétrainer eveneens bij de Nederlandse selectie is betrokken, bleef daarentegen buiten schot. Net als overigens de ook van laakbaar gedrag betichte choreograaf Patrick Kiens, die als hoofdtrainer aan SV Pax Haarlem meer is verbonden.

Louter, die zich van commentaar onthoudt, is nu als clubtrainer actief bij TON Almelo. Zijn pupillen Laura de Witt en Sara van Disseldorp maken deel uit van de nationale ploeg die zich heeft gekwalificeerd voor de Olympische Spelen in Tokio in 2021.

Besmette zorgmedewerker Huis ter Wijck werkte niet elders

Susanne Moerkerk

Beverwijk ■ Op drie etages van Viva-complex Huis ter Wijck in Beverwijk is een preventieve quarantaine ingesteld nadat zaterdag een uitzendkracht positief testte op corona. De medewerker heeft niet op andere locaties gewerkt.

De medewerker had klachten en werd vrijdag op verzoek van Viva getest op covid-19. Jose van Vliet, directeur van Viva Zorggroep: „De GGD geeft voorrang aan zorgmedewerkers, daardoor konden we vrijdag testen en was zaterdag de uitslag al bekend.”

Direct zijn de recente gangen van de medewerker nagegaan. Daaruit bleek dat ze op drie etages van het zorgcentrum heeft gewerkt. „Na de positieve test zijn de drie etages waar ze de afgelopen periode werkzaam is geweest, preventief in qua-

rantaine geplaatst. Alle medewerkers en bewoners zijn zaterdag getest, we hopen dat de uitslag zo snel mogelijk bekend is. Het is weekend en we zijn afhankelijk van het lab, zij werken in de weekenden gelukkig door. We monitoren iedereen zorgvuldig, er zijn op dit moment geen andere medewerkers of bewoners met corona-gereleerde klachten.”

De uitzendkracht heeft in de afgelopen periode alleen in Huis ter Wijck gewerkt, bevestigt Van Vliet. „Dit hebben we uiteraard direct gevraagd. Ze geeft aan niet voor andere Viva-locaties, maar ook niet voor andere zorgaanbieders gewerkt te hebben.”

Testen

Het protocol is direct in gang gezet, meldt Van Vliet, ook is er veel contact met de GGD. „De arts van ons crisisteam overlegt met de

GGD, onze eigen verpleegkundigen hebben aan de hand van de richtlijnen coronatesten afgenomen bij personeel, vrijwilligers en bewoners.”

Van Vliet laat zich niet uit over welke etages onder het quarantaine-regime vallen. „De familie van de bewoners is al ingelicht over de nieuwe regels. De deuren zijn niet op slot, er is geen bezoekverbod. Bezoek op deze afdelingen kan alleen plaatsvinden als er beschermende maatregelen worden getroffen. We hebben meer dan voldoende beschermingsmateriaal en het personeel is voorbereid.” De positieve test was even schrikken, erkent de directeur, maar daarna werd er door het team goed gehandeld. „We waren voorbereid, we hebben geleerd van de eerste golf besmettingen. Iedereen begrijpt de situatie, begrip is er ook bij bewoners en familie.”

Verpleegkundige neemt een coronatest af bij een bewoner. FOTO VIVA

Overtuigd zijn van verkeerde voorlichting

Peter Schat
p.schat@mediaparis.nl

Amsterdam ■ Het lijkt wel of er meer pers aanwezig is dan demonstranten, als de protestactie tegen de coronamaatregelen van gisteren hooguit enkele tientallen actievoerders naar het Museumplein lokt. Wat op zich wel handig is, want zij blijken voor de media spervuren van vragen te hebben, nog voor loslopende journalisten er zelf een weten te stellen.

Bijvoorbeeld waarom zij de waarheid stelselmatig verzwijgen, aan de leiband van de overheid lopen en nooit zelf eens onderzoeken hoe het zit met de corona? Want er sterft amper iemand aan corona, de griepgolf van 2018 kostte meer levens en met hydroxychloroquine, zink en vitamine C is iedereen te genezen. Alleen verzwijgen overheiden dat. De pers verdraait ook de waarheid. Zo protesteerden er 1,3 miljoen mensen tegen de coronamaatregelen in Berlijn zaterdag en waren dat er volgens de media slechts tienduizenden.

Een folder met bloemlezing uit alle leugens wordt rondgedeeld en citeert Albert Einstein: 'Een blind vertrouwen in de overheid is de grootste vijand van de waarheid'. „Ik ben er 10 procent van overtuigd dat we verkeerd voorgelicht worden”, zegt de Hilversumse welzijnswerkster Tukkie Tuk nadat ze met vingerverf een kleurige handafdruk op een spandoek heeft gezet. „Het stelt de V van vrijheid en vrede voor.” Zij vervolgt: „De grootste fout is dat de ministers alleen op het virus zitten en geen oog hebben voor mensen die eraan onderdoen gaan door de coronaregels. Die niet meer kunnen knuffelen. De schade die dat aanbrengt. Word wakker!”

Ze was zaterdag in Den Haag om te demonstreren voor afschaffing van de anderhalvemetersamenleving. En nu dus in Amsterdam, met een stuk minder mensen. „In

Tukkie Tuk uit Hilversum drukt een geverfde hand op een spandoek bij de demonstratie in Amsterdam. „Het stelt de V van vrijheid voor.” FOTO PETER SCHAT

Den Haag waren er echt wel vijfduizend, en geen paar honderd zoals volgens de media.”

Mariska Gilles en haar dochter Cynthia, gekomen vanuit Sint-Pancras, onderstrepen met vlaggen dat ze nergens tegen zijn, maar eigenlijk alleen overal voor. Voor vrede en zo. Mariska heeft er problemen mee, dat Facebook en YouTube films verwijderen met de waarheid over corona. „Ook filmpjes over gezond eten. Wat is daar

‘Niet knuffelen brengt schade toe. Word wakker!’

nou mis mee? Van mijn Facebook is een filmpje verwijderd van artsen in Amerika, die 350 mensen gene-

zen hebben. Dat waren echte artsen. Zelfs dat is kennelijk verboden.”

Initiatiefnemer van de demonstratie is Freedom Above All. Dat laat als een van de sprekers in de borstzak, Maaikje van Stralen optreden. Zij is assistente in een huisartsenpost in Gouda en prikt de mythe dat er überhaupt een vaccin tegen coronavirussen te vinden is door. „We zien nauwe-

lijks zieke mensen. Er moeten geen aantallen genoemd worden, maar percentages.” Dan ziet iedereen dat, zoals ook de rondgedeelde bumperstickers vertellen '99,98% corona overleeft'.

Gisteren werd ook in Enschede (volgens RTV Oost door veertig mensen) en Groningen (ANP: 200 mensen) gedemonstreerd tegen de coronamaatregelen. Vandaag meldt de agenda weer een demonstratie op het Mediapark in Hilversum.

Noordhollands Dagblad

Een jaar geleden stortte het dak in: de stand van zaken

Hoe kon dat gebeuren?

REPORTAGE 14-15

FOTO ANP/HANS VAN WEEEL

Interview

Arne Slot opnieuw op jacht

SPORT

22-23

advertentie

Een appel kan niet veranderen in een peer

KLAVER GIANT GROEP

www.giant.nl

Het nieuws altijd en overal

Download onze app

- ✓ Volg nieuws uit uw regio
- ✓ Ontvang pushberichten
- ✓ Bekijk uitgelicht nieuws

Download nu!

Bijlage Zomertijd

Schoonheid

IN ZOMERTIJD

NOC NSF wist in 2006 en 2007 van turnmisstanden

Bond hield rapport achter

Marco Knippen
m.knippen@mediahuis.nl

Arnhem ■ NOC NSF was al in de periode 2006-2008 van misstanden in het Nederlandse topturnen op de hoogte. Uit een onderzoek dat de sportkoepel op verzoek van de Nederlandse gymnastiekunie deed, bleek al dat er sprake was van 'onwenselijke situaties'. Het eindrapport werd nooit openbaar gemaakt door turnbond KNGU.

Het onderzoek van NOC NSF richtte zich op de vier landelijke steunpunten van destijds, te weten die in Zoetermeer, Oldenzaal, Nijmegen en Heerenveen. Gekeken werd naar het pedagogisch trainingsklimaat en het psychologisch welzijn van turnsters in het topsportsegment. Daarvoor werd gesproken met (oud-)turnsters, hun ouders, trainers, (para)medische begeleiders en vertegenwoordigers van betrokken (LOOT-)scholen. Van elk steunpunt werd een deelrapportage opgesteld.

De (hoofd)trainers van de steunpunten, tevens aan clubs verbonden, zijn dezelfde namen als die ook nu weer naar voren komen in de beschuldigingen rondom grensoverschrijdend gedrag: Frank Louter en Patrick Kiens (beiden destijds Pro Patria in Zoetermeer), Vincent Wevers (TON Oldenzaal), Gerben Wiersma (WIK-FTC Heerenveen) en

Rapport lijkt in versnipperaar gegaan

Esther Heijnen (De Hazenkamp in Nijmegen). De huidige aanklachten behelzen onder meer slaan, schoppen, uitschelden, kleineren, negeren, isoleren, het niet naleven van medische protocollen en het aanwakkeren van eetstoornissen.

Het onderzoek had plaats voordat de eerste aanklachten naar buiten kwamen, van onder anderen vier turnsters van de 'gouden generatie'

in 2011 in het blad 'Helden': Renske Endel, Verona van de Leur, Suzanne Harmes en Gabriëlla Wammes.

In het (deel)rapport van februari 2007 over Oldenzaal, in het bezit van deze krant, uitende twee onderzoekers hun zorgen over de trainingmethode. Daaraan worden 'negatieve stemmingen' en 'langdurige stress' toegeschreven, met als gevaar 'dat een getalenteerd kind wordt gezien en behandeld als een object'.

Arnold Witjes – destijds bestuurslid bij TON Oldenzaal – verbaast zich erover dat het na de deelrapportages 'stil werd'. „Het eindrapport uit 2008 is nooit gepubliceerd, navraag leverde niets op”, laat hij op persoonlijke titel weten. „Het heeft de schijn dat het in de papierversnipperaar is gegaan.”

De woordvoerder van NOC NSF laat weten inhoudelijk niet te kunnen reageren. „Dat wij naar aanleiding van het onderzoek ondersteuning mede hebben gefinancierd zegt nog niet veel over onze rol bij het onderzoek zelf.”

→ Sport 21: 'Maak rapport alsnog openbaar'

DEEN SUPERMARKTEN

Bacardi premix of Bacardi Breezer alle soorten 2 blikjes of flesjes à 250 of 275 ml

NIX18

2 voor 2.50 (3.40 - 3.90)

DEZE ACTIE IS GELDIG VAN ZATERDAG 8 T/M ZONDAG 9 AUGUSTUS 2020
Prijis-, druk- en zetfouten voorbehouden.
Zorg voor elkaar. Voorkom verspreiding van het coronavirus. ♥